

عنوان مقاله:

بررسی معناشناسی صفات خبری فعلی از منظر ماتریدیان، به ویژه ابومنصور ماتریدی

محل انتشار:

پژوهشنامه مذاهب اسلامی، دوره 9، شماره 18 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

علی محمدی - دانش آموخته دکتری مذاهب کلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

سیدلطف الله جلالی - استادیار گروه ادیان و مذاهب، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ایران

خلاصه مقاله:

پیچیدگی بحث صفات خبری فعلی خداوند باعث بروز دیدگاه ها و اندیشه های متفاوت میان متکلمان مسلمان شده است. در این مقاله کوشیده ایم به روش کتاب خانه ای و شیوه توصیفی تحلیلی اندیشه ابومنصور ماتریدی را با استفاده از دو اثر قطعی به جامانده از وی و نیز تفکر پیروان مکتب ماتریدیه درباره معناشناسی این مسئله بکاویم. ماتریدی و پیروانش تمسک به ظاهر صفات خبری فعلی را به ضرورت عقلی منتفی دانسته و تفسیر جسمانی از این گونه صفات را مستلزم نقص و حاجت برای خدا، محدودیت در ذات الاهی، مکانمندی برای خدا، و ناسازگاری با وجود مطلق و صرف الوجود و بساطت خدا برمی شمردند. ایشان صفات خبری فعلی را از متشابهات و دارای کاربرد مجازی می دانند و برای اثبات اندیشه تاویل به دلایلی همچون دوری کتاب الاهی از تناقض، وجود مجاز در قرآن، نفی تفسیر جسمانی از آیات مشتمل بر صفات خبری فعلی استناد می کنند. احادیث وارد در این باب نیز از لحاظ سندی و متنی ضعف و اضطراب دارد و بر فرض صحت جزء روایات آحاد دانسته می شود که در اثبات مباحث اعتقادی حجیت ندارد و در صورت خبر واحد نبودن آن را به تاویل می برند.

کلمات کلیدی:

صفات خبری فعلی، ابومنصور ماتریدی، تاویل، معناشناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1610015>

